

Tips på länkar

<http://epi.vgregion.se/dunder>

Bekanta dig med Drottning Silvias barnsjukhus mottagningar och avdelningar.

<https://www.1177.se/barnavdelningen>

Vårdguidens tecknade filmer som förbereder barn på olika procedurer de kan få vara med om på sjukhuset.

<http://www.monkeyinmychair.org/>

Tips på hur man med hjälp av ett gosedjur kan vara närvarande på förskolan trots frånvaro.

<http://www.goteborg.nallesjukhuset.se/>

Ideell förening med blivande läkare som anordnar workshops med nallesjukhus. Finns i andra delar av landet också. Ta kontakt med dem om ni önskar ett besök!

<https://www.spsm.se/>

Specialpedagogiska skolmyndigheten erbjuder kostnadsfritt stöd som kompletterar kommunerna och förskolornas egna resurser. Stödet kan handla om individens lärande, pedagogers arbete eller verksamhet och organisation.

<http://hb.diva-portal.org/smash/get/diva2:814330/FULLTEXT01.pdf>

Laura Darcys forskning "The everyday life young child through their cancer trajectory", 2015.

Råd till

förskola och vårdnadshavare

kring samarbetet när ett barn blir långtidssjuk eller får en kronisk sjukdom

Till förskolechef:

Ge kontaktpersonen goda **förutsättningar** för att sätta sig in i den nya situationen, tex. Fortbildning, handledning, möjlighet att hälsa på barnet på sjukhuset och träffa en pedagog på lekterapi.

Se över förskolans **kris- och handlingsplaner** kring när ett barn är kroniskt sjuk eller långtidssjuk. Låt barnet behålla platsen på förskolan så länge det är möjligt.

Läs föreskrifter om egenvård i förskolan på Socialstyrelsens webbplats. Föreskriften heter SOSFS 2009:6 och finns uppdaterade i Meddelandeblad nr 6/2013.

Elevhälsovårdsteamet kan vara en resurs, både när det gäller det sjuka barnet och dess syskon som kan behöva extra stöd.

Forskning visar att det är mycket viktigt för barn att känna tillhörighet till sin förskola, även när de inte kan vara där. Laura Darcys (2015) forskning visar att barnen vill ha tillgång till sina föräldrar, vara delaktiga i sin hälsoprocess, ha möjlighet att träffa andra barn samt ha en fortsatt kontakt med sin förskola.

Förskolan är ofta en fast punkt för barnet. Ett fungerande samarbete mellan vårdnadshavare och förskola gör det möjligt för barnet att fortsätta utvecklas och växa som individ.

Lekterapi kan under sjukhusvistelser fungera som en förlängd arm till förskolan.

Tänk på att alla barn, vårdnadshavare och förskolor har olika förutsättningar.

Lekterapi

Lekterapi finns på alla barn- och ungdomssjukhus i Sverige. Det är en frizon på sjukhuset där det inte sker några vårdprocedurer.

Alla barn som tillhör sjukhuset och deras familjer är alltid välkomna att besöka lekterapiens lokaler. På lekterapi hämtar barnen kraft, får möjlighet att utvecklas, leka och bearbeta sina upplevelser i en miljö där de känner igen sig. På lekterapi arbetar man också med förberedelse och delaktighet i vården.

Lekterapi är en plats fylld med glädje och lekfullhet, där det friska lyfts fram!

Vid långvarig sjukhusvistelse tag kontakt med lekterapi efter samtycke av vårdnadshavare. Besök gärna lekterapi.

Skapa förutsättningar för barnet, med vårdnadshavares hjälp, att kunna **leka med andra barn**. Förslag: lek med några få barn, lek ute, utflykter, skype. Var beredd på att det inte alltid blir som man planerar, det är okej.

Tveka inte att ta kontakt med familjen om ni undrar något.

Om barnet har **syskon** i förskolan är det viktigt att uppmärksamma och bemöta syskonet som en egen individ. Syskonens vardag förändras också och då blir förskolan än viktigare. Att vara flexibel med tider i perioder kan vara till stor hjälp för hela familjen. Använd inte syskon som budbärare.

Tips till förskolegruppen:

Anordna **sjukhuslek**. Kontakta lekterapi för ett start-kit.

Utifrån behov och sammanhang kan ni göra studiebesök eller be någon informera och svara på frågor kring situationen. Vid vissa diagnoser finns det personal på sjukhuset som arbetar med detta. Vårdnadshavare har i så fall information.

Läs böcker som berör ämnet. Högläsning kan sätta igång samtal, lek och bearbetning. Kontakta bibliotek för tips.

Ovanstående aktiviteter öppnar upp för samtal och funderingar hos barnen. **Var lyhörd** för barnens uttryck i leken. Att fånga samtalen i stunden är oftast bättre än planerade samtal i storgrupp.

Till förskolan

Utse en **kontaktperson** till barnet, befintlig eller ny. Den personen har ansvar för att kommunicera med vårdnadshavarna kring att skapa förutsättningar för en fortsatt delaktighet för barnet.

Till kontaktpersonen:

Kom överens med vårdnadshavarna om hur ni vill **kommunicera** och med vilket tidsintervall. Tydliggör tillsammans vad ni förväntar er av varandra.

Informera övrig föräldragrupp efter samråd med barnets vårdnadshavare. Detta kan förslagsvis ske i veckobrev, på ett möte eller via sms/mail till samtliga. Informationen ska vara saklig och bara beröra det som andra behöver ha kännedom om.

Låt barnet vara **närvarande trots frånvaro** genom att till exempel

- behålla sin krok i hallen, låda i verksamheten
- vid samlingar benämna barnet som en del av gruppen
- ”monkey in my chair” <http://www.monkeyinmychair.org/>
- bjud in till evenemang, även om man vet att barnet inte kan delta
- skicka teckningar, bilder och videohälsningar ifrån verksamheten
- informera vilka böcker ni läser och lekar ni leker
- skicka med pysselmaterial hem, kanske något alster kan hängas upp på förskolan

Vid lång frånvaro kontakta förskolechef om möjligheten att låta barnet behålla en avgiftsfri plats på förskolan. Då är barnet fortfarande med i alla listor, syns på lärplattformar/digitala system med mera.

När barnet vistas mycket på sjukhuset kan en pedagog från lekterapin samarbeta med barnets kontaktperson på förskolan. Genom att ta del av vad förskolan arbetar med kan pedagogen på sjukhuset följa upp det med barnet, både på vårdrummet och i lekterapins lokaler. **Exempel på samarbetsområden** kan vara teman, böcker, lekar, sånger, pyssel och andra aktiviteter som förskolan arbetar med.

Lekterapin har **syskonstödjare** som fokuserar på de sjuka barnens syskon. De kan hitta på aktiviteter enskilt, men har också syskonträffar där man kan lära känna andra i liknande situation.

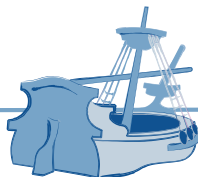
Kontakt

Kontakta oss för mer information.

Lekterapi: 031-3434577 eller su.lekterapi.goteborg@vgregion.se

Bibliotek: 031-3434647 eller barnochungdomsbibl.su@vgregion.se

Syskonstödjare: [0702-265537](tel:0702-265537) eller syskonstodjare@vgregion.se

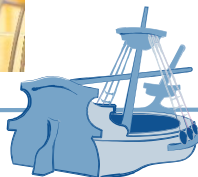
Till vårdnadshavare

Du är den viktigaste länken för att ditt barn ska fortsätta ha en **kontinuitet** och ett **sammanhang** i sin vardag. Du hjälper ditt barn genom att informera personal på förskola och sjukhus om vad hen klarar av, känner och tycker om. Det skapar möjlighet för personalen att utgå ifrån ditt barn som individ.

Fundera på hur och vad ni som vårdnadshavare vill **informera** barnets omgivning om kring sjukdomen.

Försök att få en **kontaktperson** på förskolan som du kan samarbeta med. Tydliggör tillsammans vad ni förväntar er av varandra. Informera om ditt barns förutsättningar så att ni kan hjälpas åt att hitta lösningar för att barnet ska kunna känna delaktighet. Berätta vad barnet går igenom/varit med om. Ofta kommer barnets erfarenheter till uttryck en tid senare, i vardagliga situationer, och kan då bemötas och följas upp.

Det är betydelsefullt för ditt barn att **leka med andra barn** för att stärka och utveckla sin identitet.

Stötta ditt barn i att vara **delaktig**, i vårdssituationen, hemma, på förskolan och på sjukhuset.

Stärk det positiva. Fokusera på det som ditt barn klarar av.

Om ditt barn ofta är på sjukhuset kan en **positiv avslutning** på lekterapi bli en betydelsefull rutin som gör att barnet känner sig trygg. Ibland kanske man vill ha med sig en kompis till lekterapi.

Bearbeta upplevelser genom att leka sjukhus hemma eller på lekterapi. Upplever barnet svårigheter vid vårdprocedurer kan man ta kontakt med lekterapi för stöttning.

Glöm inte syskonen. Ta gärna kontakt med syskonstödarna när syskonen är med på sjukhuset.

Använd **sociala medier** med försiktighet. Det kan vara meningsfullt att dela med sig vad som händer med barnet, men dokumentationen finns kvar i offentligheten även i framtiden.

